

smukt — et Samarbejde mellem Landbefolkningen og den videnskabelige Del af Folket, som ikke kan Andet end bære rige Frugter i mange Henseender.

Formanden (Berg): Saa vidt jeg forstod, støttede det ærede Medlem sin Henstilling til Udtalelserne i Betænkningen under Nr. 46, der omhandler Veterinær- og Landbohøjskolens nuværende og eventuelle fremtidige Stilling; for saa vidt kan jeg ikke finde Henstillingen uberettiget til Trods for, at det er Finantslovens anden Behandling, der foretages.

Thomsen: Det er Vindringsforslaget under Nr. 30, som gaar ud paa en Medsættelse i den af Regjeringen begjærede Bevilling til Veterinær- og Landbohøjskolen, som jeg vil udtale mig om. De Herrer ville vist kunne forstaa, at naar jeg skal udtale mig om dette Vindringsforslag, vil det være nødvendigt, at jeg bringer det Forslag, som er sat af den ærede Minister, først paa Dmtale. Det er imidlertid Ummærkningerne til Finantsloven udførligt motiveret Side 159—165, saa jeg forudlægger, at de Herrer, som have særlig Interesse derfor, ville have gjort sig bekendt dermed. Jeg skal derfor ikke trætte det ærede Thing ved udførlig at give en Udvikling deraf; men jeg skal dog tillade mig kortelig i Hovedtrækkene at fremstille, hvad det egentlig er, det kommer an paa ved det af Ministeren Foreslaaede. Forslaget tilsigter nemlig at tilvejebringe det personelle Grundlag, som er nødvendigt, for at Landbohøjskolen, der hidtil paa en fyldestgjørende Maade har løst den Opgave, der er stillet den, fremdeles kan gjøre det under den Udvikling, som har fundet Sted i de senere Aar. Landbohøjskolen staar lige overfor en mangesidig Opgave. Dens første Opgave er den at give de unge Mennesker, der studere ude ved den, Leilighed til at faae de Kundskaber, som ere nødvendige for dem, naar de senere skulle træde ud i Livet; Kundskaber, som tilsigte at gjøre dem bekendte med Lovene for de Naturprocesser, som daglig omgive dem i deres praktiske Stillinger, og derigjennem at staffe dem en Forstaaelse af disse Loves Virksomhed i Agerbruget og i Landbruget overhovedet. Eleverne derude maa imidlertid sondres i to Klasser. Der er nogle af dem, som tage en Examen ved Højskolen, der giver Rettigheder i Statsksamfundet, nemlig Dyrleger, Landinspektører og Skovbrugere. Den Examen, som disse tage, berettiger dem nemlig til at gaa over i visse Stillinger i Stats tjenesten, hvortil Udgangen er udelukket

uden denne Examen. For deres Vedkommende maa Undervisningen være indrettet saaledes, at de faae det Maal af Kundskaber, som fra Statens Side udfordres til denne Tjeneste, men Undervisningen maa tillige ogsaa være ordnet saaledes, at de ikke behøve at anvende længere Tid til denne end nødvendigt. Der gaar imidlertid andre Elever derude, som ikke ved deres Examen vinde nogen som helst Udgang til Ansættelse i Statens Tjeneste. Det er Landbrugerne og Høvebrugerne, og for deres Vedkommende maa Fordringen derfor være den, at Undervisningen er saaledes ordnet, at de ikke behøve til den theoretiske Undervisning at anvende længere Tid end den, der kan undværes fra deres praktiske Gjerning. Derfor maa Forholdene indrettes efter de Fordringer, som stilles, og Undervisningen maa indrettes saaledes, at der ikke slaas altfor stort op, saa at den kommer til at virke affrækkende paa Eleverne, som den tværtimod skal søge at drage til sig. Men desuden maa det erindres, at der blandt dem, der have været Elever ude paa Landbohøjskolen, og det er nu omtrent 11 å 1200 i de 29 Aar, Skolen har bestaaet, vel er Mange, der ere gaaede over i direkte praktiske Stillinger, men at der er ogsaa Mange, der have valgt at virke paa anden og indirekte Maade i det praktiske Landbrugs Tjeneste. Gjennemgaar man statistisk, hvorledes de paagjældende Elever senere have bygget deres Erhvervs, da vil man finde, at et meget stort Antal af Eleverne er gaaet over i Lærervirksomhed, hvorved de have søgt at bringe den Kundskab, de have erhvervet sig, ud i videre Kredse; andre ere traadte over i forskjellige Stillinger som Konjulerter og Assistentter indenfor Landbrugets og Husdyrbrugets Omraade, og det vides jo, at der fra alle Steder er en stærk Fordring oppe om, at man rundt i Landet kan forhyne sig med saadanne Specialister, som kunne blive veiledende i alle disse Forhold. Men for disse er det ogsaa klart, at den almindelige Undervisning ikke vilde være tilstrækkelig, og derfor maa Undervisningen ved Skolen være indrettet saaledes, at de, der søge en videre gaaende Undervisning, der der frivillig ønske at tilegne sig en saadan, ogsaa kunne faae Leilighed til at faae den. Erfaringen viser noksom, at Mange ønske en saadan særlig Uddannelse; thi den ringe Leilighed, der alt under den nuværende Ordning er til Stede dertil, er meget efterspurgt; og de, der have benyttet denne Uddannelse, ere nu saa søgte ikke alene i Jyllandet, men ogsaa i Udlandet, at det har været Landbohøjskolen yderst vanskeligt at kunne beholde de saa Kræfter, den behøver